

Moralt a román hadseregről.

Moralt őrnagy írja a *Berliner Tageblatt*-ban:

— A román hadsereg az, ami bennünket a királyságnak Ausztria-Magyarországhoz intézett hadüzenete után érdekel. Mióta a világháború dühöng, már a kezdetől fogva Romániában magában a hadseregben is nagy hajlandóság mutatkozott a saját előnyére beleavatkozni a háborúba. A minden irányban való jóakaratu semlegesség köpenye alatt Romániának még Olaszországnál is több ideje volt, hogy az eseményekre előkészüljön. Az arany csakugy omlott az országba és a pénzhiány már nem volt akadály, hogy haderejét kibővitse és kiegészítse is hogy hadi anyagot szerezzen. A háború egy időpontjában akadályozólag hatott, hogy Romániának nem volt szabad útja bizonyos hadi eszközök számára, amelyeket az antant országaiból akart beszerezni. A Prutnál nyitva maradt ugyan az orosz határ, ámde Oroszország hónapokon keresztül képtelen volt arra, hogy vasuti vonalait felszabadítsa román szállítmányok számára vagy hogy titkos barátjának a saját ágyúiból, lőszerkészleteiből és egyéb eszközeiből juttasson. Ismételten hallottunk az orosz-román határ elzárásáról, de nem volt ellenőrizhető, ezek a hírek megfelelnek-e a valóságnak. Rám gyakran azt a benyomást gyakorolta,

mintha Románia az antanthoz való csatlakozását Oroszországgal egyetértésben lehetőleg addigra akarta kitolni, amíg az antant lőszerkészlete eléri bizonyos maximumát.

Bukovinai és volhiniai eddigi harcaiban Oroszország bebizonyította, hogy Amerika, Anglia és Japán segítségével végtelen tömegű municiót szerzett be és halmozott fel. Emellett nem feledkezett meg Románia ellátásáról sem, mert a román hadsereg csakis az orosz vasuti vonalak igénybevételevel látható el. Tekintetbe jöhet a Fekete-tenger is, mivel Constanzának a kikötője megfelel a célnak. Ámde a fekete-tengeri hajózás nem áll Oroszország föltétlen uralma alatt, úgy hogy a gyakorabbi hadianyagszállítás némileg bizonytalannak látszik a német, bolgár és török tengeraltjárók miatt.

Ezen és néhány más okból nem tudható ez idő szerint föltétlen bizonyossággal, mily erővel és mily szervezettséggel bocsátkozik a román hadsereg a küzdelembe. A békeidőből való összes kommentárok bizonyos mértékten elavultak és azentúl az összes hadviselő államok messze túlérték azt a hadi erejüket, amelyet sejteni lehetett. Azért csak hozzávetőleges támaszpont adható és majd csak az eseményekből lesz fölismerhető, vajjon Romániában meglesz-e ugyanannyi akarat, hogy hadi céljai érdekében annyi vért ontson, mint a többi hadviselő államok.

Békében Románia hadserege tiz tényleges és öt tartalék-hadosztályból állott. Ehhez járult még egy-két lovashadosztály. Egy-egy hadosztály hadi állománya huszezer emberre volt tervezve, úgy hogy az egész hadsereg háromszázötvenezer fegyveresből állana. Mivel azonban a tényleges hadseregnek és a tartaléknak nagy rezerve

voirja van kiképzett legénységből, a főszámot túlalacsonynak tartom és azt hiszem, hogy

Románia minden különös nehézség nélkül nyolcszázezer embert mozgósíthat

számos pótesapatrészekon kívül.

A román véderőtörvény 21.—46. évekig mondja ki a védkötelezettséget. A gyalogság szolgálati ideje két, a többi fegyvernemé három év. A békében megtartott fegyvergyakorlatok száma és tartama a háborúra való jó előkészület szükségességénél megfelelő volt. A tisztek többségükben tiszti iskolából kerültek ki. Megvan a tartalékos tiszti testület és altisztek is lehetnek tiszteké. A magasabb csapatszolgálatra való kiképzés német alapelvekre támaszkodva történt. A tisztikar szellemét nem szabad német mérték szerint értékelniünk. Sokat politizálnak és sokat adnak a külsőségekre, akár a franciák. A román hadsereg kötelesteljesítése 1878—79-ben megfelelt a normális követelményeknek. A hadsereg műveltségi foka *nagyon alacsony*, a közkatona testi teljesítménye igen magas, mert az igénytelen parasztság megszokta a nehéz munkát és ezért ellenállóképes. A hadsereg felfegyverzése különböző nyugati országokból származik. A gyalogságnak hat és félmilliméteres ismétlőfegyvere és tőrshuronya van. A lovasságnak van kardja, lándzsája és revolvere. A tábori tüzéség 1904-es rendszerű, hét és feles gyorstüzelő ágyúkkal van felszerelve. A tényleges és tartalékos osztályoknak visszafutó csövíük van. A mozsáriütegeknek — ezeket a háború alatt bizonyára tetemesen növelték — tiz és feles gyorstüzelő-mozsaruk van (Krupp-rendszer). Amellett van hegyi tüzéségük, amelynek gyorstüzelő ágyúja 75 milliméteres (Schneider-Canet-rendszer). Van a tábori hadseregnek nehéz tüzésége is, amely tizenöt centiméteres (Schneider-Canet) gyorstüzelő tábori mozsárral van ellátva. *A tüzéség tehát modern felszerelésű.* Régi rendszerű ágyúik csak a várakban vannak, de itt is van használható védőtüzéség.

Románia hadüzenete folytán frontunk

Bukovinától a bolgár határig kerekken 1300 kilométerrel hosszabbodik meg.

Sajátszerű alakulatánál fogva Romániának egy Magyarország felől jövő támadás esetére némi súlyt kell helyeznie erődítéseire. A Szereth-vonal Oroszország ellen most nem jó tekintetbe. A Szereth-vonalon kívül csak az ország fővárosa, *Bukarest*, vár. Ez állandó tábori erődítmény Brialmont rendszer szerint. A váröv 75 kilométeres, amely 18 fort és 18 közbenső üteget tartalmaz. Nehéz ágyúk számára való páncéltornyok és számos páncél-lafetta nehéz mozsarak számára, tervbe voltak véve.

Románia mozgósítása csak korlátozott mértékben érdekel bennünket, mert miként tavaly májusában az olasz, úgy most ez is bizonyára legnagyobb részében be van fejezve. Románia vasúthálózata teljesítőképésnek mondható. Bukarestből észak felé és ép úgy nyugat felé fővonal halad. Az északi vonal-

— **A román állami papiroknak hetven százaléka német kezekben van.** A gazdasági érdekek erős kötelékei fűzték a központi hatalmakhoz Romániát, amely most hitványul ellenségeinkhez szegődött. Nincs még kis állam Európában, amely olyan nagy, szinte korlátlan hitelt kaphatott volna európai piacokon, mint Románia Németországban. Érzémi momentumokban elsősorban a Hohenzollern-családhoz tartozó uralkodóban kell keresni ennek a magyarázatát. Ez magyarázza meg, hogy 1906-ból való romániai adatok szerint a román állami papiroknak 53 százaléka volt német kézben és csak 14 százaléka Romániában. Ez az arányszám 1906 óta lényegesen emelkedett és az újabb statisztikai adatok szerint 1914-ben a román állami papiroknak már 70 százaléka volt Németországban plesszizozva.

— **Tolvaj katona.** Vranlia Lajos 5-ik honvéd pótzászlóaljbeli katona a Szeged-Rókus állomás második osztályú várótermében három üveg bort akart lopni, de a rendőrség tettenérte. Megmotozása alkalmával 332 korona készpénzt és 250 koronáról szóló takarékkönyvet találtak nála. A katonai hatóságnak adták át.

— **Egy évi fogház árdrágitásért.** Rosner Jakab makói fuvaros (Makón nyereszkesedés céljából huszonhárom mázsa szappant vásárolt össze s azt tulmagas áron adta el. Az ügyesség árdrágitás vétségéért vádat emelt ellene. A szegedi törvényszék a szerdán tartott tárgyaláson Rosner Jakabot árdrágitásért egy évi fogházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Az elkobzott szappant értékesítik és a befolyó összeget a hadiözvegyek alapja javára fordítják.

— **Értesítés egy szegedi katona sirjáról.** Szuchy József alsóalmádi, zemplénmegyei erdővéd a hatóságot arról értesítette, hogy Horváth Jenő szegedi kovácsmester fiát, aki 1914. november 30-án hősi halált halt, az ottani urasági kertben temették el.

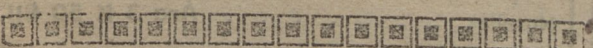
— **Egy leány öngyilkossági kísérlete.** Sándor Ilona 22 éves leány a Topolya-sor 7. számú házban szublimát-oldatot ivott. Súlyos belső sérülésekkel a kórházba szállították.

— **A szerdai állatvásár forgalma.** A szerdai hetivásáron a felhajtás elég élénk volt. A hizott sertéseket a maximumális áron, kilogrammonként hat korona negyven fillérért adták el. A sovány sertés és a szopós malac ára átlag huszonöt százalékkal esett. A szopós borjú kilója 3—3,40 korona volt. A vásárra vitt egy tehén ezerhatszáz koronáért kelt el.

— **Beíratások a városi nyelviskolában.** Szeged szab. kir. város felügyelete alatt álló nyelviskolában (városi felső kereskedelmi iskolában) a beíratások augusztus 21-től (délután és délután) kezdődnek. Német, francia, angol, olasz, magyar, román és bolgár nyelvek társalgási alapon. Kezdek és haladók, tanulók és felnőttek külön-külön nyolcas csoportokban. Telefon 1411. Az igazgatóság.

— **Értesítés!** Reményiné, Feldmann Sár. tanulmányi és bevásárlási útjáról visszaérkezett Dusan felszerelt legújabb nőifelöltő és divatáru raktárát, valamint elsőrangú nőruha műtermét a m. t. hölgyek szíves figyelmébe legnagyobb bizalommal ajánlhatjuk.

Írógépszalag—szénpapír és az összes írógép kellékek állandóan raktáron tart és díjmentesen felszereli Keller Írógépvállalat Szeged, Széchenyi-tér 8. Telefon 363.

A megfakartott óra értékéből

juttassanak valamit

a rokkant hősöknek

